

แบบฟอร์มการเขียนแบบถอดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ผู้เล่าเรื่อง นายรพีพงศ์ กุลธรรมโยธิน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
2. ผู้บันทึก นายรพีพงศ์ กุลธรรมโยธิน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

3. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เล่าเรื่อง

ผู้รับผิดชอบวิชา ARC326 / ARC327 (การออกแบบสถาปัตยกรรม 4 และ 5)

4. เรื่องที่เล่า

การให้ความสำคัญกับ น.ศ. ในบทบาทผู้ร่วม / กำหนด แนวทางการเรียนรู้

5. ความเป็นมาเรื่องที่เล่า

สืบเนื่องจากที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบวิชาดังกล่าวข้างต้นต่อเนื่องมาเป็นเวลา 3 ปีแล้วนั้น จึงเริ่มสังเกตเห็นว่าแนวทางการเรียนการสอนที่ผ่านมามีความเข้มแข็งในกระบวนการทำงาน แนวทางการสอน รวมทั้งการประเมินผล ซึ่งผลลัพธ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดีและน่าพอใจ

แต่ถึงกระนั้นก็ตามหากพิจารณาในรายละเอียดในการดำเนินการแล้วจะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้สอนและผู้เรียนนั้นยังไม่ได้ถูกพิจารณาเท่าที่ควร เป็นเพียงวิธีการและกระบวนการเรียนการสอนที่ได้มาจากฝ่ายเดียวเท่านั้น(ผู้สอนเป็นหลัก)

6. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่ใช้ ผู้มีส่วนร่วมอุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน และแนวทางแก้ไข

จากเหตุข้างต้น(หัวข้อที่ 5) ในปีการศึกษา 2559 นี้จึงมีการประชุมถึงแนวทางการมีส่วนร่วมของ น.ศ. ต่อการเรียนการสอนของรายวิชาเองมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเรื่องบทบาทหน้าที่ของ น.ศ. ต่อแนวทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบันและสถานภาพของความเป็นนักศึกษานั้นว่าจะสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างไรบ้างในการกำหนดขอบเขตการศึกษา โจทย์หรือแนวทางที่เหมาะสมต่างๆ ซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางได้โดยสังเขปดังนี้

- ให้ น.ศ. ประเมินรายวิชาเพิ่มเติมโดยประเมินผ่านแบบฟอร์มที่มีหัวข้อทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
- ให้ น.ศ. อธิบายความประทับใจหรือสิ่งที่ไม่เหมาะสมในเทอมการศึกษาที่ผ่านมาผ่านเหตุและผลอย่างเจาะจงว่าส่วนใดในการเรียนการสอนที่ประทับใจ สิ่งใดไม่เหมาะสม
- ให้ น.ศ. แนะนำหรือเสนอแนวทางของสิ่งที่อยากได้รับในการเรียนการสอนเทอมถัดไป
- ผู้ร่วมสอนร่วมกันพิจารณาข้อเสนอของ น.ศ. ถือ ข้อดี ข้อเสียที่ น.ศ. ได้ประเมินไว้ร่วมกัน โดยจัดกลุ่มข้อมูลจากการประเมินเป็นฐานข้อมูลในการพิจารณา
- ผู้ร่วมสอนสอบถามข้อมูลจาก น.ศ. และดูแนวโน้มจากการพิจารณาจาก น.ศ. เพื่อตรวจสอบถึงสิ่งที่ได้รับการประเมินว่าเป็นไปอย่างตรงไปตรงมาหรือไม่อย่างไร

- ผู้ร่วมสอนวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลร่วมกันว่า ข้อเสนอแนะสามารถนำมาใช้ประโยชน์และสามารถดำเนินการได้จริงหรือไม่ เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางที่เหมาะสมต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างสูงสุด

จะเห็นได้ว่าจากแนวทางการดำเนินการดังกล่าว น.ศ. หรือผู้เรียนนั้นได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อการกำหนดทิศทางการเรียนรู้อย่างตรงไปตรงมาเป็นอย่างมาก โดยที่ผู้ร่วมสอนทุกท่านนั้น ลดบทบาทการเป็นผู้นำ/ผู้ชักจูงลงและเพิ่มในส่วนของการเป็นผู้สนับสนุนแนวทางการศึกษาแทน

กระนั้นก็ตามแนวทางดังกล่าวยังคงต้องระวังในส่วนของการคิดเห็นที่ไม่เหมาะสมของ น.ศ. และปริมาณของข้อมูล ซึ่งหากการตอบกลับของข้อมูลน้อยเกินไปจะทำให้ขาดความน่าเชื่อถือของผลลัพธ์ดังกล่าวได้

7. ผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้น และสิ่งที่ผู้เล่าเรื่องได้เรียนรู้จากประสบการณ์ดังกล่าว

จากข้อมูลตอบกลับการประเมินและนำไปปรับปรุงแนวทางการเรียนการสอนแล้วนั้นพบว่าผลลัพธ์ที่ได้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น น.ศ. แสดงออกถึงความชื่นชอบและสนใจที่จะเรียนรู้มากขึ้นอย่างสังเกตได้ ทั้งเรื่องผลงาน / ผลลัพธ์ทางการศึกษาและความสุขของการเรียนในรายวิชา

จะเห็นได้ว่าแนวทางการดำเนินการนี้ได้เปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของผู้สอนให้กลายเป็นเพียงแค่ผู้ให้ความคิดเห็น บอกกล่าวถึงความเหมาะสม มากกว่าการที่ต้องชี้แนะ ตัดสินถูกผิดอย่างเด็ดขาด ซึ่งได้ส่งผลต่อจินตนาการและผลงานของ น.ศ. อย่างชัดเจน

ผลงานดังกล่าวนั้นถูกแสดงออกได้หลากหลายแนวทางอย่างเปิดกว้าง เป็นผลทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆที่น่าสนใจ หากนำสิ่งเหล่านี้ไปต่อยอดโดยผู้มีประสบการณ์ที่มากกว่า เช่น ผู้สอน นักวิชาชีพในสายอาชีพที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ผลงานที่ได้นี้นั้น จึงเป็นผลงานที่ไม่เป็นเพียงผลงานที่น่าพอใจของผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลงานที่น่าสนใจของตัวผู้เรียนเอง รวมทั้งเป็นผลงานที่มีเอกลักษณ์ในตัวเองมากกว่าการศึกษาในทอมการศึกษาที่ผ่านมา